

Bölüm 14

ATÇILIK SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

*Sibel DANIŞAN¹
Büşra KIRLANGIÇ²
Derviş ÖZTÜRK³
Erva ESER⁴
Esra PAMUK⁵
Gülşen GONCAGÜL⁶
Meryem KARAPINAR⁷
Nezihe GÖKHAN⁸
Sevil ÇIRAKOĞLU KELLEÇİ⁹*

- ¹ Öğr. Gör. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, ssenturk@ogu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-2621-4555
- ² Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, busrakirlangic@kku.edu.tr, ORCID iD: 0009-0000-0823-8468
- ³ Doç. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, dervisozturkk@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-7189-7407
- ⁴ Arş. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyoistatistik AD., ervaeser@kku.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-9827-6288
- ⁵ Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, esrapamuk@kku.edu.tr, ORCID iD: 0009-0003-4610-9335
- ⁶ Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Mennan Pasinli Atçılık Meslek Yüksekokulu, Atçılık ve Antrenörlüğü Programı, goncagul@uludag.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-4331-9698
- ⁷ Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, meryemkarapinar@kku.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-5091-8715
- ⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Battalgazi Meslek Yüksekokulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, nezihe.gokhan@ozal.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3541-2676
- ⁹ Öğr. Gör., Bursa Uludağ Üniversitesi, Teknik Bilimler MYO, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik, İş Sağlığı ve Güvenliği, sevilcirakoglu@uludag.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-6124-0954

DOI: 10.37609/akya.516.c551

nedenle ilk yardımcının anlaşılır bir dil kullanması önemlidir. Sıklıkla bir atın taşınmasıyla ilgili talimatlar verilmesi gerekecektir ve atın nasıl taşınacağına dair net talimatlara ihtiyaç duyulacaktır. Bunun yanı sıra, acil tedaviyi uygulayacak veteriner hekimin doğru bir klinik geçmişe ihtiyacı olacaktır; bu, yaralanmanın türü ve niteliği, verilen tedaviler, hayvanın genel durumu ve tedaviye verdiği yanıtları içermelidir. Ek olarak, veteriner hekime, ilk yardım görevlisinin bilgileriyle birlikte, sahibi ve taşıyıcıya ait bilgileri (adları ve iletişim numaraları) iletmek önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Birdane, F. M., & Tunç, A. C. (2023). Atlarda tüberkülozis. In Ş. Şahinduran (Ed.), *Atların İç Hastalıkları* (1st ed., pp. 40–43). Ankara: Türkiye Klinikleri.
2. Chapman, M., & Thompson, K. (2016). Preventing and investigating horse-related human injury and fatality in work and non-work equestrian environments: A consideration of the workplace health and safety framework. *Animals*, 6(5), 33. <https://doi.org/10.3390/ani6050033>
3. Çırakoğlu Kelleci, S., & Goncağül, G. (2022). At endüstrisinde biyolojik risk etmenlerini FMEA ile değerlendirilmesi. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 2(2), 124–146.
4. Hammarqvist, E. F., & Hulme, R. A. (2023). Horse-riding hazards: An observational cohort study mapping equestrian related injuries at a Scandinavian trauma centre. *BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation*, 15, Article 46. <https://doi.org/10.1186/s13102-023-00646-y>
5. Hessler, C., Schilling, B., Meenen, N. M., Lockemann, U., & Püschel, K. (2010). Risikosport Reiten – Eine kritische Darstellung der Sicherheitsstandards im Reitsport. *Sportverletz Sportschaden*, 24(3), 154–158. <https://doi.org/10.1055/s-0029-1245442>
6. Lindahl, C., Bruhn, Å. B., & Andersson, I.-M. (2022). Occupational safety climate in the Swedish equine sector. *Animals*, 12(6), Article 672. <https://doi.org/10.3390/ani12060672>
7. McCrory, P., & Turner, M. (2005). Equestrian injuries. In P. McCrory & M. Turner (Eds.), *Medicine and sport science* (Vols. 48–49). Basel: Karger. <https://doi.org/10.1159/000084280>
8. Occupational Health & Safety Manual. (2019). *Australian College of Equine Podiotherapy* (Versions: 02/2019 v4; 05/2019 v5; 03/2020 v6). Page 25 of 43.
9. Riley, C. B., Padalino, B., Rogers, C. W., & Thompson, K. R. (2023). Human injuries associated with the transport of horses by road. *Animals*, 13(10), 2–12. <https://doi.org/10.3390/ani13101594>
10. Safe Work Australia. (n.d.). Guide to managing risks when new and inexperienced persons interact with horses. <https://www.safeworkaustralia.gov.au/system/files/documents/1702/horse-guide-v1.pdf> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
11. SafeWork NSW. (2024, August 14). Horse-related injuries. https://www.safework.nsw.gov.au/hazards-a-z/horse-related-injuries?result_397396_result_page=2
12. SGK. (2023, December 12). SGK İstatistikleri Yıllıkları. <https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Yillik/fcd5e-59b-6af9-4d90-a451-ee7500eb1cb4/>
13. Sinclair-Williams, K., & Sinclair-Williams, M. (2015). *Health and safety in horse riding establishments and livery yards: What you should know*. London: Chartered Institute of Environmental Health. ISBN: 978-1-910676-10-3.
14. Vetrehberi. (n.d.). Atlarda antraks hastalığı (şarbon). <https://vetrehberi.com/atlarda-antraks-hastaligi-sarbon/> (Erişim tarihi: 11.03.2025)
15. At Bilimleri Dergisi. (n.d.). Atlarda yaralanma. <https://www.atbilimleridergisi.com.tr/atlarda-yaralanma/> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
16. Oregon State University. (n.d.). Occupational health program: Horses. <https://occupationalhealth.oregonstate.edu/horses> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
17. UK Health and Safety Executive. (n.d.). Horse riding – Agriculture. <https://www.hse.gov.uk/agriculture/horseriding.htm> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
18. MSD Veterinary Manual. (n.d.). Vaccination program for horses. https://www.msdsvetmanual.com/management-and-nutrition/preventative-health-care-and-husbandry-of-horses/vaccination-program-for-horses#Encephalitis_v4643675 (Erişim tarihi: 11.03.2025)
19. Safe Work Australia. (n.d.). Guide to managing risks when new and inexperienced persons interact with

- horses. <https://www.safeworkaustralia.gov.au/system/files/documents/1702/horse-guide-v1.pdf> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
20. Sinclair-Williams, K., & Sinclair-Williams, M. (2015, December). *Health and safety in horse riding establishments and livery yards: What you should know*. Chartered Institute of Environmental Health, Chadwick Court, 15 Hatfields, London. ISBN: 978-1-910676-10-3.
 21. UK Health and Safety Executive. (n.d.). *Horse riding – Agriculture*. Retrieved from <http://www.hse.gov.uk/pubns/indg401.pdf>
 22. UK Health and Safety Executive. (n.d.). *Horse riding – Agriculture*. Retrieved from <http://www.hse.gov.uk/pubns/indg455.pdf>
 23. UK Health and Safety Executive. (n.d.). *Horse riding – Agriculture*. Retrieved from <https://www.hse.gov.uk/agriculture/horseriding.html> (Erişim tarihi: 08.03.2025)
 24. Occupational Health & Safety Manual. (2020). *Australian College of Equine Podiotherapy*. 02:25-43.